

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 79/2026

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12 C, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metso.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Luonnon- ja riistanhoitosäätiö sr, 2029396-3

Hakemus

07.01.2026, sähköpostitse

Luonnon- ja riistanhoitosäätiö hakee Metsähallitukselta lupaa minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen valtion luonnonsuojelualueilla Porvoon ja Hangon välisellä saaristoalueella vuosina 2026–2029.

Hakija on valittu kilpailutuksella vastuupyytäjäksi Biodiversea-hankkeessa tehtäville vieras- ja pienpetopyyntineille Porvoon ja Hangon välisellä saaristoalueella. Hakijan kanssa on tehty toimeksiantosopimus pyynneistä vuosille 2026-2027. Sopimus sisältää option toiminnan jatkamiseksi vuoteen 2029. Metsähallitus on laatinut pyyntien toteutuksesta kirjalliset ohjeet sekä aluekohtaiset pyyntisuunnitelmat, joissa määritellään toimintatavat kansallispuistoissa ja luonnonsuojelualueilla toimimiseen. Porvoon-Kirkkonummen ja Inkoon-Hangon alueita koskevat pyyntisuunnitelmat esitetään liitteissä 3 ja 4.

Pyynnit toteutetaan pääasiassa koirapyyntinä. Mikäli eläin on piilossa, hätistetään se esiin käyttäen lehtipuhallinta. Loukkupyyntiä käytetään saaristossa täydentävänä menetelmänä erityisesti minkille. Loukuissa käytetään ensisijaisena houkuttimena minkin omaa hajua tai tarkoitukseen tehtyä hajustetta. Loukkulaatikoiden kulkuaukot on mitoitettu ainoastaan minkille sopivaksi. Pyynti keskitetään keväälle ennen pesimäkautta, jäiden lähdöstä huhtikuun loppuun. Syksyiset pyynnit tehdään elokuusta alkaen. Kesällä toukokuusta heinäkuuhun poistopyyntiä ei toteuteta kuin

poikkeustapauksissa lintujen pesimärauhan turvaamiseksi.

Metsähallitus on hakenut Biodiversea-hankkeessa tehtävää kettuyksilöiden poistamista varten poikkeusluvan Suomen Riistakeskukselta (Riistakeskuksen lupa 2022-5-000-23968-1), joka mahdollistaa ketun vähentämisen myös ketun rauhoitusaikana. Poikkeusluvan tarkoituksena on mahdollistaa kettujen poistaminen merkittäviltä lintusaarilta ennen saaristolintujen pesimäkauden alkua. Pyyntiä ei tehdä lintujen pesimäkauden aikana (touko-heinäkuussa) muuten kuin poikkeustapauksissa, joista sovitaan aina tapauskohtaisesti luvan saajan ja Metsähallituksen kesken.

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää Luonnon- ja riistanhoitosäätiölle (LHRS) luvan minkin ja supikoiran vähentämiseen sekä kettuyksilöiden poistamiseen valtion luonnonsuojelualueilla Porvoon ja Hangon välisellä saaristoalueella osana Biodiversea-hanketta. Luvan saaja toimii em. alueella vastuupyytjänä.

Lupa on sisällytetty valtion luonnonsuojelualueet, joiden suojelumääräys antaa Metsähallitukselle oikeuden viranomaislupien myöntämiseen pyyntisuunnitelmassa esitettyihin vieras- ja pienpetopyynteihin. Lupa kattaa seuraavat luonnonsuojelualueet:

- 1) Tammisaaren saariston kansallispuisto (Raasepori)
- 2) Uddskatanin luonnonsuojelualue (Hanko)
- 3) Tammisaaren rannikon luonnonsuojelualue (Raasepori)
- 4) Bromarvin saarten luonnonsuojelualue (Raasepori)
- 5) Täktominlahden ja Svanvikenin luonnonsuojelualue (Hanko)
- 6) Bjursin luonnonsuojelualue (Inkoo)
- 7) Dalkarön luonnonsuojelualue (Raasepori)
- 8) Vallisaaren luonnonsuojelualue (Helsinki)
- 9) Porkkalan saariston luonnonsuojelualue (Kirkkonummi)
- 10) Kallbådanin hylkeidensuojelualue (Kirkkonummi)
- 11) Sandkallanin-Stora Kölhällenin hylkeidensuojelualue (Porvoo)

Luvalla tehtävien pyyntien aikana on sallittua liikkua lupaan kuuluvilla luonnonsuojelualueilla niiden mahdollisina rajoitusaikana. Poikkeaminen alueiden liikkumisrajoituksista on sallittua ainoastaan pyynteihin liittyvissä tehtävissä ja liikkuminen tulee tällöin rajoittaa pyyntien kannalta välttämättömään.

Kallbådanin ja Sandkallanin-Stora Kölhällenin hylkeidensuojelualueille (alueet 10 ja 11) ei myönnetä yleistä pienpetojen pyyntilupaa eikä alueille tehdä koko aluetta koskevia pyyntisuunnitelmia. Em. alueilla pyyntejä tehdään ainoastaan kohdennetusti ja Metsähallituksen erillisestä pyynnöstä, jos alueilla havaitaan luvassa määriteltyjen lajien yksilöitä ja niiden poistaminen on alueen rauhoitusmääräykset huomioiden tarkoituksenmukaista. Harkinnan pyyntien tarkoituksenmukaisuudesta tekee Metsähallitus, joka myös määrittelee, miten mahdolliset pyynnit toteutetaan.

Lupa koskee Luonnon- ja riistanhoitosäätiön pyyntialueelle nimeämiä vieras- ja pienpetopyytäjiä sekä heidän avustajiaan. Luvan saajan tulee pitää listaa pyyntialueella toimivista pyytäjistä, jotta luonnonsuojelualueella toimivien pyytäjien nimet voidaan lupakauden aikana tarkastaa.

Lupa on voimassa seuraavasti:

Alkaa: 18.02.2026

Päätyy: 31.12.2029

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Metsähallitus koordinoi Biodiversea LIFE IP -hankkeessa Suomen saaristoalueilla tehtäviä pienpetopetopyyntejä, joiden tavoitteena on vieraspedoista vapaa saaristo. Vieraspetojen lisäksi tärkeiltä lintualueilta vähennetään kettua. Luvan saaja toimii vastuupyyntäjänä Hangon ja Porvoon välisellä saaristoalueella. Luvalla tehtävät toimenpiteet ovat tarpeen saaristolintukantojen suojelemiseksi. Minkki, supikoira ja kettu voivat aiheuttaa merkittävää vahinkoa paikalliseen saaristolintukantaan. Pienpetojen tehokas pyynti on oleellinen luonnonhoitomuoto erityisesti pesimälinnuston suojelussa.

Supikoira ja minkki ovat haitallisiksi luokiteltuja vieraslajeja (Maa- ja metsätalousministeriön vieraslajistrategia 2012). Kettu on Suomessa riistalaji. Lajin vaikutus ulkosaariston pesimälinnustoon voi kuitenkin olla merkittävä. Ketun aiheuttama vahinko on suurin erityisesti suurilla ulkomeren saarilla, joihin kettuja jää keväisin jäätilanteen vuoksi. Lupa-alueeseen kuuluvat saaret ovat linnustollisesti edustavia. Luvalla on tarkoitus poistaa lintujen tärkeillä pesimäsaarilla tai niiden läheisyydessä esiintyviä kettuyksilöitä.

Lupa-alueet on perustettu luonnonsuojelualueiksi eri laeilla tai asetuksilla, joiden rauhoitusmääräykset vaihtelevat. Lupa myönnetään luonnonsuojelualueille seuraavien pykälien nojalla:

- Tammisaaren saariston kansallispuisto (alue 1): kansallispuisto on perustettu lailla 485/1989. Lain 1 a § mukaan kansallispuistossa kielletyistä toiminnoista säädetään luonnonsuojelulain (LSL, 9/2023) 49 § sekä rauhoitussäännöksiä koskevista poikkeuksista LSL 50 ja 51 §:ssä. Poikkeamislupa kettuyksilöiden poistamiseen myönnetään LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla. Minkin ja supikoiran vähentäminen on alueilla mahdollista ilman viranomaislupaa LSL 50.3 § mukaisesti.

- Uddskatanin luonnonsuojelualue (alue 2): alue on perustettu asetuksella VnA 1300/1989. Asetuksen 5 § mukaan luonnonsuojelualueella on mahdollista Metsähallituksen luvalla vähentää kasvi- tai eläinlajin yksilöiden lukumäärää, jos laji on lisääntynyt liikaa tai käynyt muuten vahingolliseksi.

- Tammisaaren rannikon, Bromarvin saarten, Täktominlahden ja Svanvikenin sekä Bjursin luonnonsuojelualueet (alueet 3–6): Alueet on perustettu asetuksella VnA 332/2021 ja alueilla on voimassa LSL 52 § mukaiset rauhoitusmääräykset. Poikkeamislupa kettuyksilöiden poistamiseen myönnetään LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla. Minkin ja supikoiran vähentäminen on luonnonsuojelualueella mahdollista ilman viranomaislupaa LSL 50.3 § mukaisesti.

- Dalkarön ja Vallisaaren luonnonsuojelualueet (alueet 7-8): Alueet on perustettu asetuksella YmA 333/2021 ja alueilla on voimassa LSL (9/2023) 52 § mukaiset rauhoitusmääräykset. Poikkeamislupa kettuyksilöiden poistamiseen myönnetään LSL 51.1 § (kohta 2) nojalla. Minkin ja supikoiran vähentäminen on alueilla mahdollista ilman viranomaislupaa LSL 50.3 § mukaisesti.

- Porkkalan saariston luonnonsuojelualue (alue 9): Alue on perustettu asetuksella VnA 379/1995, jota on edelleen päivitetty asetuksella VnA 551/2001. Asetuksen 5 § mukaan alueella voidaan sen perustamistarkoitusta vaarantamatta Metsähallituksen luvalla vähentää kasvi- tai eläinlajin yksilöiden lukumäärää, jos laji on lisääntynyt liikaa

tai käynyt muuten vahingolliseksi. Poikkeamislupa koskee sekä vieraspetojen (minkki, supikoira) vähentämistä että kettuyksilöiden poistamista.

- Sandkallanin-Stora Kölhällenin ja Kallbådanin hylkeidensuojelualueet (alueet 10 ja 11): Hylkeidensuojelualueet on perustettu asetuksella 736/2001. Asetuksen 3 § ja edelleen LSL 51.1 § (kohta 2) mukaan hylkeidensuojelualueilla on mahdollista vähentää kasvi- ja eläinlajien yksilöiden lukumäärää, jos ne ovat liian runsaslukuisia tai muutoin vahingollisia. Poikkeamislupa koskee sekä vieraspetojen (minkki, supikoira) vähentämistä että kettujen poistamista Metsähallituksen erikseen tekemän, tapauskohtaisen harkinnan mukaisesti.

Pyynnit suunnitellaan ja toteutetaan kullakin luonnonsuojelualueella alueen luontoarvot ja muu käyttö huomioiden siten, etteivät ne aiheuta vaaraa alueen luontoarvoille tai muulle käytölle. Metsähallitus katsoo, etteivät pyynnit luvan ehtojen mukaan toteutettuna vaaranna luonnonsuojelualueiden suojeluperusteena olevia luontoarvoja.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -alueisiin

Lupa-alueet kuuluvat seuraaviin Natura-alueisiin: 1) Tammisaaren ja Hangon saariston ja Pohjanpitäjänlahden merensuojelualue (FI0100005, SAC/SPA), 2) Tulliniemen linnustonsuojelualue (FI0100006, SAC/SPA), 3) Kirkkonummen saaristo (FI0100026 (SCI)/FI0100105 (SPA)), 4) Kallbådanin luodot ja vesialue (FI0100089, SAC), sekä 5) Söderskärin ja Långörenin saaristo (FI0100077, SAC/SPA). Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta aiheuta merkittävää haittaa Natura-alueiden suojeluperusteena oleville luonnonarvoille eikä heikennä alueiden suojeluperusteita.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Poikkeamisluvan käyttö edellyttää, että luvan saajalla on toimeksiantosopimus Metsähallituksen kanssa Biodiverse-hankkeessa tehtävistä pyynneistä.

Pyynnissä tulee noudattaa metsästyslain (615/1993) määräyksiä sekä asetuksia, joita sen nojalla on annettu. Kullekin pyyntialueelle (pl. hylkeidensuojelualueet) on laadittu suunnitelma käytettävistä menetelmistä, jonka Metsähallitus on hyväksynyt. Suunnitelmissa huomioidaan luonnonsuojelualueiden luontoarvot, alueen muu käyttö (mm. laidunnus, virkistyskäyttö) sekä sensitiivisten lajien mahdollinen esiintyminen. Metsähallituksessa yhteyshenkilönä pyyntien suunnittelussa toimii XX (xx@metso.fi).

Koiran on oltava kytkettynä 1.5. jälkeen luodoilla, joissa linnut ovat pesimässä tai asettumassa pesintään. Oleskeluaika tulee lintusaarilla rajoittaa vain pyynnin kannalta välttämättömään. Koiralla tapahtuva pyynti tulee lopettaa, mikäli pyynnin havaitaan häiritsevän alueella pesivää linnustoa.

Pyyntien toteutuksessa tulee huomioida alueella sijaitsevat, käytössä olevat merikotkan ja sääksen pesäpuut sekä välttää tarpeetonta häirintää niiden läheisyydessä lajien pesimäaikana (merikotka 1.2.–31.7., sääksi 1.4.–15.9). Mikäli pyyntejä ei ole mahdollista toteuttaa aiheuttamatta merkittävää häiriötä em. lajien

pesinnälle, tulee pyynneistä kyseisellä kohteella luopua.

Pyynneissä tulee huomioida alueiden mahdollinen virkistys-, laidun- tai muu maankäyttö ja toimittava siten, ettei aiheuteta vaaraa tai haittaa saarien muille käyttäjille.

Osalla lupa-alueista on voimassa olevia metsästysvuokrasopimuksia ja poikkeuslupia vastaavien lajien vähentämiseen. Luvan saaja vastaa yhteydenpidosta muiden samalla luonnonsuojelualueella toimivien pienpetopyytäjien kanssa sekä siitä, ettei alueilla harjoiteta tarpeetonta samanaikaista pyyntiä.

Loukkupyyntiä harjoitettaessa loukut on merkittävä niin, että niistä käy ilmi luvan haltijan yhteystieto sekä tämän luvan asianumero (MH 79/2026). Luvansaaja vastaa, ettei loukuista aiheudu vaaraa muille alueen kävijöille. Luvansaajan tulee pitää huolta saamistaan varusteista ja luvan päätyttyä palauttaa ne. Alueelle ei saa jäädä toiminnasta jälkiä tai roskia.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §).

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa tallaantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan saajan tulee raportoida toteutetuista pyynnistä erikseen annettujen ohjeiden mukaan. Raportointi toteutetaan osana Biodiversea Life IP -hankkeen raportointia.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Luonnonsuojelulaki (9/2023): 51, 52 ja 56 §

Metsästyslaki (615/1993): 9, 17 ja 44 §

Asetus Porkkalan saariston luonnonsuojelualueesta (379/1995): 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus hylkeidensuojelualueista (736/2001): 3 §

Valtioneuvoston asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista (332/2021): 3 §

Ympäristöministeriön asetus Uudenmaan maakunnan luonnonsuojelualueista (333/2021): 3 §

Laki Tammisaaren saariston kansallispuistosta (485/1989): 1 a §

Asetus Uddskatanin luonnonsuojelualueesta (1300/1989): 5 §

Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §

Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

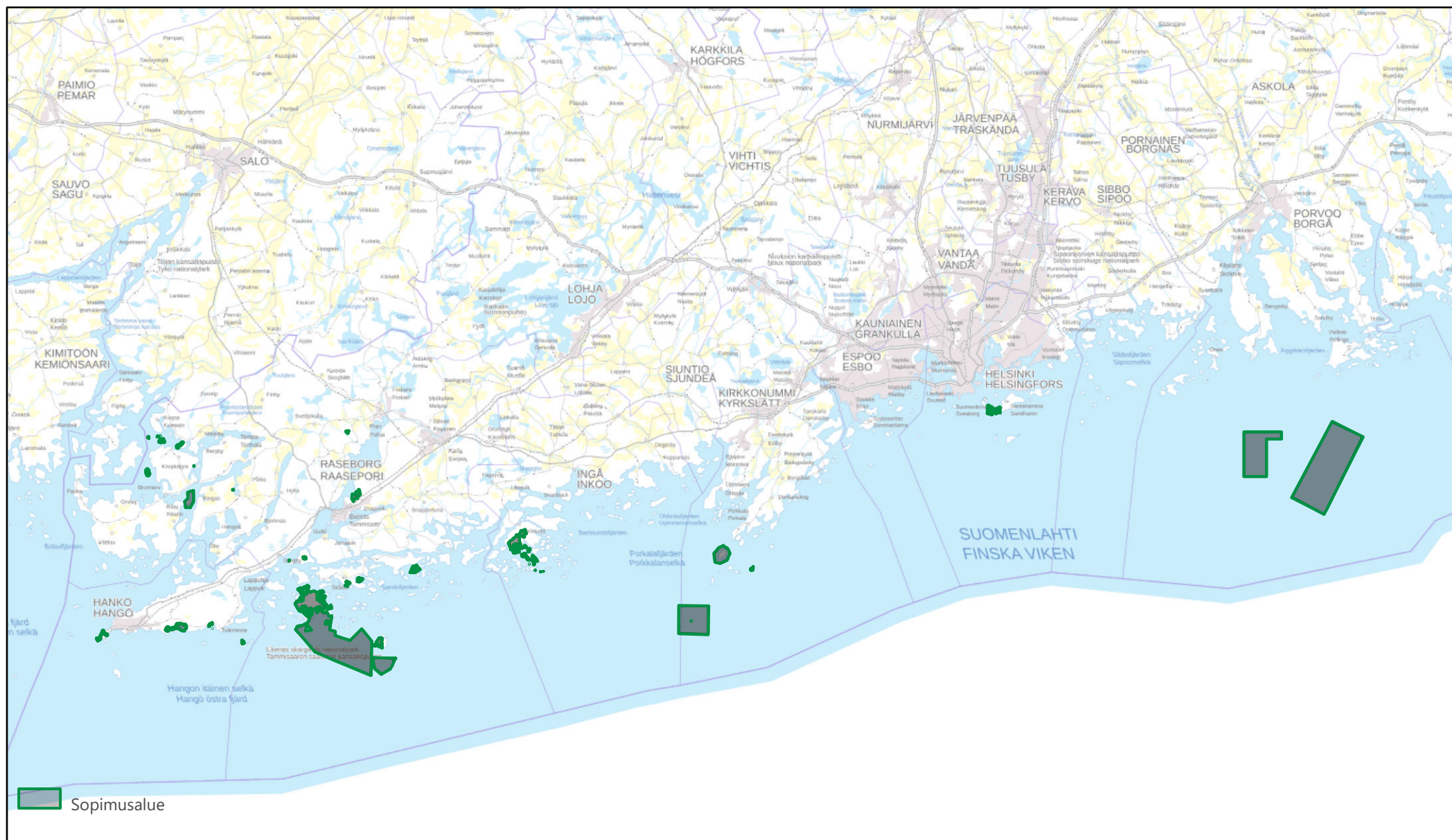
- Liite 1. Lupaan kuuluvat luonnonsuojelualueet
- Liite 2. Valitusosoitus
- Liite 3. Pyyntisuunnitelma (Kirkkonummi-Porvoo) (poistettu)
- Liite 4. Pyyntisuunnitelma (Hanko-Inkoo) (poistettu)

Tiedoksi:

Metsähallitus
Porvoo kaupunki
Helsingin kaupunki
Kirkkonummen kunta
Inkoon kunta
Raaseporin kaupunki
Hangon kaupunki
Lupa- ja valvontavirasto
Uudenmaan luonnonsuojelupiiri
Suomenlahden merivartiosto
Suomen riistakeskus, Uudenmaan riistanhoitopiiri

Liite 1. Lupaan kuuluvat luonnonsuojelualueet

Poikkeamislupa 132061

© Metsähallitus 2026

© Maanmittauslaitos 2026

0 10 20 km

Mittakaava: 1:700 000

Liite 2. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksianto- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähettyksenä tai asiamiestä tai lähetäjä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000